

JAG SER OCH VÅGAR FRÅGA

Systemförändring som krävs för att
skydda barn från sexuellt utnyttjande
mot ersättning.

CHILDX

Systemet behöver förändras för barnens skull

Sexuellt utnyttjande av barn mot ersättning är ett djupt samhällsproblem. Det sker i det tysta och många barn lämnas utan skydd. Trots att barn utsätts för allvarliga övergrepp är det få fall som anmäls och ännu färre som leder till fällande dom. Många barn får inte det stöd eller erkännande de har rätt till.

Det handlar om situationer där barn utnyttjas sexuellt i utbyte mot något, till exempel pengar, gåvor, droger eller gemenskap. Övergreppen sker ofta upprepat, och många barn bär även andra former av utsatthet med sig.

Vi ser idag ett system som inte förmår möta barns behov. Rättsväsendet saknar ofta den kunskap och de förutsättningar som krävs, särskilt när det gäller barn med funktionsnedsättningar. Dessa barn riskerar att varken bli förstådda, lyssnade på eller bemötta utifrån sina förutsättningar. Samtidigt saknas tydliga och samordnade arbetssätt för att upptäcka utsatthet i tid. Många barn får aldrig frågan. Många vuxna vet inte hur de ska agera.

För att skyddet ska bli verklighet behöver vi ta gemensamt ansvar. Samhällets skyddsnät måste stärkas. Skola, socialtjänst, vård, polis, domstolar och digitala plattformar behöver samarbeta bättre, dela kunskap och bygga strukturer som håller över tid.

Vi behöver prata med barn om deras liv, både i den fysiska och den digitala vardagen. Vi behöver ställa frågor regelbundet, men också våga fråga när något känns fel. Samtal ska präglas av trygghet och respekt, och barn ska få känna att det som hänt aldrig är deras fel. Minst lika viktigt är att vi vuxna finns kvar, lyssnar färdigt och agerar.

Systemförändring betyder att inte lämna barn ensamma i sin utsatthet. Det betyder att skapa förutsättningar för upptäckt, skydd och stöd.

Det betyder att våga se, att orka fråga, att ta ansvar.

FÖRÄNDRINGEN BÖRJAR MED OSS.

→ För att fler barn ska få det skydd de har rätt till behöver vi se hur sexuellt utnyttjande mot ersättning hänger ihop med brister i samhällets stöd.

→ När barn inte blir lyssnade på, inte får rätt hjälp eller aldrig blir tillfrågade om hur de har det, visar det på ett samhälle som inte har tagit sitt ansvar.

→ Genom att stärka samarbetet, bygga kunskap och forma strukturer utifrån barns verklighet kan vi skapa det skydd som saknas i dag.

Det här materialet beskriver den förändring som krävs i samhällets strukturer för att skydda barn från sexuellt utnyttjande mot ersättning. Det vänder sig till yrkesverksamma, beslutsfattare och andra vuxna som påverkar barns livsvillkor. Syftet är att visa vad som behöver förändras i praktiken för att fler barn ska upptäckas, skyddas och få upprättelse.

CHILD

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Utvecklat av stiftelsen ChildX genom projektet "Identifiera flera",
med stöd från Allmänna arvsfonden 2023–2026.

WWW.CHILDX.SE

info@childx.se

Tryckår: 2025. Projektledare: Johanna Prins. Illustrationer: Agnes Lind